PAMFLET
955.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

PAMFLET
955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

BECLACH VAN

Een treffelycke persoone / beminder vande weluaert ende ruste des gemeenen vaderlants / ouer die tyrãnie eñ gewelt der generale Statẽ vañ vereenichde Nederlãdẽ / claerlyck blyckeñ by hunne placcaeten ende namentlyck by d'leste vanden iiij. Aprilis M. D. XCVJ.

Gesonden vvt s'Grauen-hage in Hollant aen eenen goeden vriendt tot Antvverpen.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

M. D. XCVI.

955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Copie van eenen brieff vvt s'Grauenhage in Hollant.

MOn Cousin. U. L. brieff hebbe ick ontfangen/ eñ wel ghelet op d'inhoudt van dien: ghy begeert te weten/ hoe dat hier met ons al gaet: want gelyck ghy schryft/ die Tyrannie vande tyrannen plach gemeynlyk aldermeest te blycken in hun voorspoet en tegẽspoet. Jck heb twee drymael gepeyst/ wat ick soude U. L. mogen int cort antwoorden/ maer my tevoren commeñ/ dat die Staeten van dese landen in hun leste placcaet verbodẽ hebben voortaẽ alle correspondentie met v liedẽ te houdẽ in materie vã state deser prouincien/ soo heb ick gedacht eens voor al eñ voor d'leste te beschryuẽ in d'lãge hoe datmen hier met die Catholijcke ondersatẽ leeft/ hebbeñ eenẽ getrouwẽ briẽt geuondẽ/ die U. L. desen leuerẽ sal in uwe handẽ. Jc hope/ gy sullet inhaudt discretelyck onder dẽ mã brengẽ.

U. L. gedẽct wel/ hoe dat die generael

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Staten in tbeginsel van dese troubelen t'samen met die Geusen ende Heretiken hun wtgegeuen hebben voor Patriottē/ eñ ons toegeseyt liberteyt vā Cōscientie/ en belooft te verlossen wt de tirannie van de Spagnaerden/ veel dingen ons voor houdende/om ons wys te maken/dat die Spaguiarts tyrannen waren / ende dat liberteyt van religie van noode was tot die weluaert vande landen.

Arme Catholycken waer met hebbē wy ons laten dit labuyt geuen eñ verblindē/ hoe hebben wy ons met schoon woorden laten bedriegen? Incidit in Scillam, qui vult vitare Charibdim. Soo saen als zy ons hebben begost ouer thooft te wassen / soo hebben zy haer mommenaensicht affgedaē/ en die schaeps-cleederē wtgeschudt/ toonende wat zy binnen hadden in haer herten. Sy souden noch geerne tgemeen volck (om hunne tyrannie te bedecken), wys maken dat den Coninck van Spagnien onsen natuerlycken Prince met zyn getrouwe dienaers tyrānen zyn / eñ hun ondersaten tyranniseren/wat daer aff is weet gy seluer beter: maer ouermidts t'goet

t'goet is datmen al omme wete hoemen hier met ons leeft/soo wil ick u die rechte waerheyt schryuen.

In stadt vā de Catholycke ingesetenē deser Landen voor te staen/liberteyt van conscientie te geuen/ende te verlossen van alle tyrannye / soo veruolchtmen die aen alle wat zy hebben/aen ziel ende lichaem gelt en goet/kinderē/Staten en Officiē. Ick hebbe veel historien eñ ander veruolgingen der h. Kerckē gelesen/ maer benin de dat zy in gelycke manieren/ oft argher die Catholycken veruolgē eñ martiriserē dan den Godtloosen Keyser Julianus in zynen tyde veruolchde de Christenen met soo swaere martirien en tyrannie/ dat de oude histori-scryuers betuygen die ghe-weest te syn die swaerste persecutie / dier tot diē tyt toe geweest was in die heylige Kercke / niet tegenstaeñ datter soo swaere veruolgingē geweest waren onder die oude Keysers Nero/ Domitianus/Decius/ Diocletianus / ende andere. Want hy merckende by experiētie dat de Christenē doort martyrie en veruolgen ten viere eñ te sweerde niet vermindert/maer grootelyc

syr vermeerdert waren/ dat het bloet der martelaren was tzaet vañ nieuwe Chri-stenen: soo heeft hy een ander middel/ eẽ langdurich tormẽt eñ martyrie/ doort in-geuen vanden boosen vyant / ghevonden om die Catholycke Religie gãtsch te niet te doen/ te weten/ dat hy die Bisschoppen eñ Leerars der h. Kercken veriouch/ die Christenen verboot alle exercitien haers geloofs/ scholen te houden/ Staten ende officien te bedienen: nam hun af hun goet ende onder verscheyden pretexten brocht hy sommige vande principaelste ter doot. Siet doch oft ons tzelue lancdurich ende continuel martyrie niet aẽgedaen en heb-ben / eñ noch doen die Staeten van dese Lãden? Ick en weet niet wat seggen/ zy souden ons nochtans gerne wys maeckẽ dat swert wit is / en dat wy vry zyn van religie/ daer wy om dieswille soo menich-fuldelyck getormenteert worden. Voor-waer een fray libertеyt vã eenen ezel/ die met sweepen wort voorts ghedreuen: oft van eenen hont/ die met slagen int cot ge-iaecht wort: vast vry/ en ianckt vry/ den-ken zy/ daer geuen wy v libertеyt toe/ nie

mant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

mant en sal v hooren/ghy en moocht met ons vyanden geen communicatie oft cor-respondentie houden/op pene van aē lyff en goet gestraft te worde. Ick bid v doch daerom/dat niemant en wete/wie desen brief aen U. L. gescreuen heeft/want ick doort leste Placcaet om desen brief wille lyf ende goet soude verbeurē. Opt betrou wen dan vant secreet vanden brenger de-ses/ende uwe discretie/ sal ick v claerlyck scryuē dat ick beuinde dat zy ons Catho-lycken in sesderley manieren onder ande re veruolgen.

Ten iersten aen onse ziele ende Religie dwingende met alle listen/bedroch en ge-welt/ten besten zy derren en kunnen/dat wy ons oudt Catholyck geloone afgaen/ ende een nieuwe valsch aennemen/verbi-dende ons/ende benemende alle oeffenin-gen ende exercitien vāde Catholycke Re-ligie/als sermoonen/missen/ heylige Sa cramenten/verbannende ende veriagen Bisscoppē/Pastoors/ende alle Prisiers/ en naementlyck op pene van lyf straffin-ge alle Jesuiten/ daer zy wel weten/ dat sy nergens anders om hier en comen/ dā

om die

om die arme Catholyken naer harē roep
ende vacatie tonderwysen int rechte ghe-
loove/ende onderhoudinge der gheboden
Godts/ende vande h. Kercke: ghelyck zy
doen in alle contreyen des werelts met
groote stilicheyt ende saechtmoedicheyt.

Isser iemant soo sot oft blindt/oft heeft-
ter iemant zoo zyn vyff sinnen verloren/
dat hy dit houden sal voor liberteyt van
religie? Hoe souden wy meer bedwongen
connen worden? En dies te leelycker/ dat
zy ons willen onderwerpen die Geusche
predicanten. Ist niet beter in die Catho-
lycke Kercke onderworpen te syn goede
Bisschoppen/ en deuchdelycke Pastoors/
dan by die Geusen een hoop boeuen? Oft
costen sy ons niet beter onderwysen met
woorden / ende stichten met hun leuen/
doen zy stil en deuchdelyck nae harē roep
leefden/gelyck hun heylige voorgangers
soo geestelycke als Religieusen / dan als
zy geworden syn verloopen Papen/ ende
de cap opden thuyn hebben gehangen?
Maer merct nu wat een groote pyne en̄
martyrie dat is voor ons ende onse arme
zielen dit benemen van alle die voorzeyde
mid-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

middelen onser zaelicheyt/ tderuen vā wa
rachtige leeringe der Catholyker religie/
wtreykinge vande h. Sacramenten.
Wy weten dat wy hebben eē onsterfelyke
ziele/ eñ dat die verloren al verloren: wy
weten dat die niet saelich en can worden
sonder twarachtich gelooue/ eñ tgebruyc
der h. Sacramenten: Wat pyne eñ hert-
sweer/ wat veruolginghe ende martyrie
meyndi dat wy nacht en dach lyden/ die
gerne ons en onser kinderen zielen saudē
saelich maecken/ ende dat ons die midde-
len falgeren. Leuen wy/ so en cunnen wy
niet (dan zeer luttel van ons/ en dat met
groote periculen en onder groote pene) eē
sermoon gehooren/ om geleert te wordē.
Begeren wy de h. Sacramēten tot noot-
druft van onse zielen/ wy en vinden nie-
mant/ diese ons wtreycke ende adminis-
trere. Steruen wy/ soo en vinden wy nie
mant die ons instruere om wel ende sae-
lichlyck te steruen/ ende bystaē met die H.
Sacramenten. Eñ och ofter niet veel en
storuen onder ons/ by faute van desen in
dootsondē/ en wierdē eewelick verdoēpt?
Wat een persecutie ende veruolginge

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

is dit / die hoe wel dat zy die lichamẽ min schynt te geraecken/nochtans toucheert/ ende geraekt zij die zielen alsoo/ dat zij de ziele ende het lichaem tsamen vermoort/ ende worpt inden afgront vander hellen. Is dit niet een schoon liberteyt ende vrij-heyt? Voorwaer tis de meeste veruolginge/ende dese veruolgers die zyn warachtige moorders/die ziel en lichaem tsamen ter eewiger doot vermoorden/volghende haren meester nae/ die eẽ dootslager was vant beginsel: derren nochtans sonrecht om haer tirannie eñ moorderye te bedecken / Indicta causa, uutgeuen tegen alle waerheyt/ dat die Jesuiten zijn van een moortdadige secte/ende geinstrueert worden tot ongehoorde ende execrable moorderien. Zij souden voor hun zeluen beter spreken/ maer voor soo veel als ickse ken van aenzien/hooren oft lesen/soo soecken zy alle menschen nae ziel ende lichaem le-uendich ende zaelich te maecken. Waer heeftmen oit gehoort oft gezien / daer zy de gheheel werelt door verbreyt zyn / dat zy iemãden vermoort hebben? Wel weet ick/ dat zy veel misdadighen / die de doot

ver-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

verdient hadden/verbeden hebben/daer-der noch hedensdaechs af leuē. Wel weet ick oock/ dat zy niet in diminsten en concurreren aen iemants doot/ al waerse oock verdient: hebbe ook dicwils gehoort/ eñ gelesen/ hoe vele van heurlieden haer gewillichlick van Heydenen en hereticken/ voort heylich Catholick gheloone/ naert exempel vande H. Apostolen en Martelaren hebben laeten gelyck lammeren vāde woluen martirizeren/ ende door verscheyden grouwelicke tormenten ter doot brengen: noit dat zy iemanden ter doot ghebracht hebben/ oft raet en daet daertoe gegeuen. Maer dies heb ickse te lieuere/ dat zy om de waerheyt ende rechtueirdicheyt wille lyden in dese calomnie tghene die heyligen/ ende onsen Saelichmaeker selue van zyn vyanden heeft gheleden.
Desen hebben wy beuonden (seyden die Pharizeen) opzoerende ende verkeerēde ons volck. Alzoo seggen die Generaele Staeten in haer Placcaet/ dat die Jesuiten alom den staet der geheelder Christēheyt turberen/ daer ick gezien en gehoort hebbe hoe zy in Duytslant/ Polen en an-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

dere Landen soecken die tonderhouden/ ende te brengen in hun out goet wesen/ eñ warachtich Catholick geloone. Maer ist dat zii den huys-vader Beelzebub geheeten hebben/ hoe veel te meer sullen zy dat doen zyn huys-genooten!

Ten tweeden/ lyden wy een daegelicx ende cõtinuel martirie aen onse kinderẽ. Tgebodt des Heeren belast ons sorge te dragen voor haer goede leeringe/ leuen/ ende eewighe saelicheyt: die natuerlicke liefde staut ons daertoe: ende wat pyne ende martirie meyndi dat wy lyden/ als wy zien/ dat wyt niet en kunnen gedoẽ/ maer dat onse kinderen verwilderen ende verwoesten/ wassen op gelyc wilde wouters sonder eenige goede leeringe en oeffeninge/ alzoo dat zy vã Godt niet en weten/ noch oit exercitie vã catholike religie gezien en hebben. Wy zyn te slecht om onse kinderen zelue te leeren/ Bisschoppen/ Pastoors/ en alle Priesters zyn eñ worden veriaecht. Willen wy die ter scholen laeten gaen/ soo zien wy dat zii van haer Meesters verleyt worden/ wanter gheen Catholicke scholen oft schoolmeesters en

mogen

mogen wesen / noch eenighe Catholycke boecken gheleert worden. Is dit niet een schoone liberteyt van Religie ende conscientie? Wat sullen wy ten lestẽ met onse schapen maecken?

Sommige die de middelen onder ons hadden / hebben tot noch toe haer kinderen wt dese Landen gesonden in Catholicke steden ende Universiteyten / ende namentlyck vele tot die scholen vande Jesuyten / om den goeden naem by experientie wel bekent / die zy hebben van die kinderen wel ende neirstelyck op te brengen ende tonderwysen in kennisse / vreese eñ dienst Godts / in goede manieren eñ disciplinen. Maer ziet hoe fel dat die vervolginge teghen ons arme Catholicken opstaet. Met dit nieu Placcaet hebben zy onder groote penen strictelyck verboden / dz wy voortaen onse kinderen niet en mogen scholen senden by die Jesuiten / oft in Catholike Universiteyten / op pene van hondert Guldens ter maent / voor die by de Jesuiten scholen gaen / ende dat zy ten eewigen dagen sullen inhabil zyn tot allen staten ende officien: ende voor andere die

stude-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

kinderen en Univerſiteyten zyne Maieſ-
teyt onderworpen/op de pene van duſent
Guldens tſiaers. Hoe ſouden wy arme
Catholicken meer getirannizeert connen
worden! Wat hebben wy naer ons ſeluē
liever dan onſe Kinderen! Wat lyden wy
in onſe herten door medeliden/als ſy ziek
oft ſuchtich zijn/ als zij gevallen oft ghe-
quetſt zijn/als zij ſteruē. En wat meendi
dat wij lijden/ als wij ons kinderen zien
zieck en ſuchtich naeder zielen / ongeleert
in Godts dienſt ende vreeſe / als wyſe ziē
in openbaer perikel van verleydinghe en
hereſie: als wyſe vreeſen eewelick te ver
lieſen. Wy zien daeghelicx hoe menighen
Catholicken datter ſterft/wiens kinderē
ende weeſen terſtont by faute van goede
leeringe verleyt worden van Hereticken
ende ziende op ons eygen ionge wichters
ende kinderen/en wetē niet wat dat met
ter tyt noch van heur ſal geſchieden/ dan
dat wy nacht en dach grootelicx vreeſen
dat als wij ons hooft nedergeleet ſullen
hebben/onſe kinderen / oft kints kinderē
ſullen doen ghelyck veel andere/afvallen
vande Catholicke Religie/ ende haer ſel-
ven

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

nen met haer naecomelingen eewichlick verdoemen. Syn dit niet swaere pynen/ ende tormenten? Is dit niet een cõtinuel martirie/ welck wy lyden ten respecte vã onse Kinderen/ susters/ broeders en ander vrinden/ daer wy sorge ouer dragen/ ende met belast zyn? Is dit libertεyt van Religie ende consciencie?

Ten derden veruolghen zy ons arme Catholicken/ dat zy ons niet toe en laten tot eenige Officien by Statẽ/ Magistraten oft andersins/ maer alleenlick haers gelyke Hereticken oft Politicken/ dat is/ warachtige Atheisten ende Afgodisten. Hoe grootẽ martirie dat dit voor menich dusent persoonen is/ die anders niet en cunnen den cost winnẽ voor haer en haer familie/ wist wel den goddeloosen Julianus/ die dit langhdurich ende continuel martirie heeft geuondẽ. Segt my/ soudt niet een groote tirannie zyn/ datter eenigen Heer oft Prince een ordinãtie maecte dat niemant tot eenighen staet oft officie soude comen/ hy en gaue zyn eygen huysvrouwe te misbruycken? soudt niet een geduerige pyne zyn voor een eerlick man

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

die ouer deen zyde soude gerne een officie
crygen/om dat hy anders qualik/oft niet
en can hem seluen / huysurouwe ende kin
deren onderhouden/ende ouer dander sy-
de door die eerbaerheyt ende affectie syn-
der huysurouwe/die niet en soude willen
tot oneere gheuen? Soudt oock niet een
cōtinueel pyne zyn voor eerlicke vrouwē?
Diergelycke ende veel meerder martirie
ende veruolginghe eest / dat niemant tot
eenige digniteyt oft officie en cā comen/tē
zy dat hy werde Heretick oft Politick eñ
Atheist/ende naer der zielen boulere met
herezien ende Heretticken. Voorwaer die
tgeproeft heeft/weet wat het is/maer nz
te min ghebruyct die reden oft tverstant/
tis ommogelick ghy en sult geuoelen/dat
het voor menige persoonen is een tormēt
aen ziel ende lichaem / dwelck niet eenen
dach / maer tghèheel leuen des menschen
lanck duert/iae niet alleen tsmenschen le-
uen lanck/maer slaēde die ooghen op zyn
kinderen / ende kinders kinderen / duert
soo verre/ als ziin generacie sal duren/o-
uermidts dat hii ziet dat niemant tot of-
ficie en sal gheraecken/ten waere dat hii/
welck

welck arger is / afginck die Catholicke religie. Dunct v dit te zyn liberteyt van conscientie! Tis een eewige pyne ende torment tgene daer eenen ouden Poeet af seyt / Inuidia Siculi non inuenere tyranni maius tormentum. Dies temeer / dat zy in haer leste voorscreuen Placcaet soo verre comen in haer tirannye / dat zy van nieus ten eewighen dagen inhabil maecken tot ampten ende officien in dese Landen alle die ter scholen liggen by die Jesuiten / eñ alle die nae den tyt van ses maenden nae die publicatie vant voorś. Placcaet gepromoueert sullen wordē in eenige Vniuersiteyten onder eedt van die Roomsche Catholicke Religie. Item dat alle die ghene die onder sulcken eedt haer promotie eertyts vercregen hebben / oft noch vercrygen zullen / geduerende den voorscreuen tyt van ses maenden / naer de publicatie / zullen moeten / eer zy tot eenige officie geadmitteert worden / vanden voorscreuen eedt versoecken ontslagen te worden / eñ eedt van getrauwicheyt aenden Lande / ende abiuratie des Coninckx / onsen naeturlycken Prince doen / op pene van dat

zy die voorscreuen officien niet en sullen mogen exerceren: ende soo haer die voorscreuen officien by commissie ghegheuen zyn/ dat die metter daet sullen vaceren/ eñ impetrabel wesen. Voorder ghebiedende int generael allen den genen die onder sulken eedt gepromoueert zyn/ of naemaels gepromoueert sullen worden/ ende haerlider rezidentie in dese Landen genomen hebben/ oft naemaels sullen begerẽ te nemen/ binnen een maent nae de publicatie van tvoorsz. Placcaet/ oft nae dat zy heure residentie in dese Landen naemaels zullen nemen/ te compareren voor de Magistraet van haerder rezidentie/ ende van den zeluen versoecken van den voorscreuen eedt ontslagen te worden/ ende voorts eedt van abiuratie des Conincs/ ende getrauwicheyt den Lande te doen als voor op pene dat zy by gebreke van desen/ sullen gehouden zyn wtten Lande te vertrecken: ende tzelue niet doende/ dat zy ten eynde van dieerste maent sullen verbeurẽ vyftich Guldens/ tdeynde vande tweede/ hondert Guldens. Ende niet vertrocken zynde binnen de derde maent/ dat zy wt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

dese Landen sullen daedelick ghebannen worden. Wat dunckt v van dese ordinantien/ blyct hier wt niet claerlyck die schoone groote liberteyt van conscientie/ die zy ons Catholicken in dese Landen geuen? Jae haer groote ende menichfuldige tyrannye/ als te weten/

Ten vierden/ dat zy op swaere penen gebieden valsche quade eeden te doen/ verbieden ende ghebieden aff te gaen goede eeden/ die wy niet en cūnen afgaen/ noch niemant ons daer af ontslaen/ maer zyn die schuldich tonderhouden. Want welck is doch den eedt/ die de Staten soo hert verbieden in dit Placcaet/ en daer zy soo swaere penen op setten/ dan professio fidei. een bekentenisse onder eedt van die warachtige religie/ ende geloone/ in welcke wy gedoopt zyn/ ende in welck alleē wy zaelich sullen worden/ ende waertoe wy van Godt/ ende wt crachte des h. Doopsels/ ende belofte aldaer gedaen/ verobligeert zyn. alzoo dat die voorseyde bekentenisse des geloofs geen nieuwe obligatie met en brengt/ dan alleen van tgene daer wy andersins toe verobligeert syn/ ende

C ii ons

ons toe verobligeert hauden. In sulcker vuegen dat in dit beuelen van hem te doẽ ontslaen vanden eedt ende bekentenisse des gheloofs / diemen in alle Catholicke Uniuersiteyten / oock in Duytslãt / Urãc ryck en Italien gewoon is te doen / groote tirannye ende bedwanck der conscien-cien is gelegen. Want begeren ontslagẽ te worden van sulcken eedt ende bekente-nisse des Catholicken geloofs / is in effect soo vele / als tCatholick geloone afgaen / ende ontkennen / ende is directelisk tegen die professie die wy gedaen hebben int heylich Doopsel / ende tegen tgebot / welk wy hebben van ons geloone te kennen / ende te belyden / op pene / dat die hẽ scaẽt my ende myn woorden te kennen (seyt onsen Saelichmaeker) dyens sal hem oock schamen den soon des menschen / als hy sal comen in zyne Maiesteyt eñ glorie. Siet eens dan waertoe dat ons die Staten willen dwingen en dringhen / daer te weten die oude veruolgers vande h. Kercke de Christenẽ ende Catholicken toe hebben geprаemt met soo veel martyrien / eñ waer tegen soo veel h. Martelaeren heb-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

ben geſtreden / ende lieuer haer laten ne-
men gelt en goet / haer laten hauwen en
keruen / en ter doot brenghen / dan dat zy
haer ſouden willen ontſlaen van haer ge
looue / oft obligatie van tzelue te houden /
ende te kennen. Jſ dit niet een ſchoon li-
berteyt van Religie ende conſcientie?
Hoe derren zy iet ſulcx den Catholycken
te voren legghen? Hoort hoe zy deſe buy-
licheyt met eenen buylen mantel ſoecken
te bedecken. Sy ghebieden twee andere
quaede eeden expres ſtrydēde tegē Godt
ende zyn gebodt / als te weten eedt vā ge-
trouwicheyt den rebellen Staten / ende
Landen / ende abiuratie van onſen na-
tuerlycken Prince. Jſt niet een groote ex-
preſſe tirannie op groote penen te gebidē
tgene dat tegen Godts gebodt is / en tegē
alle recht en reden / en daerenbouen met
eedt eenen daertoe willen verobligeren?
Jſt niet tegen Godts geboden tontſwerē
zynen natuerlycken Heere ende Coninck /
die wy ſoo wt des nieuwen ende ouden
Teſtaments / als wter natuere wet alle
eere / gehoorſaemheyt ende getrouwich-
ſchuldich zyn / ende daerenbouen noch in-
beſon

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

besonderen eedt ons daertoe hebben verbonden? Ist niet tegen Godts gebodt/ en tegen die gehoorsaemheyt ende getrouwichept die wy onsen Coninck schuldich zyn/ te conspireren/ verbont te maeken met zyn vyanden/ en haerlieden getrouwichept tegen zyuen Heere ende Prince te sweren? Ende dies te meer/ dat dese cõspiratien ende oorlogen niet en zyn alleen tegen onsen natuerlycken Heere en Prince/ maer syn cõiuratien tegen Godt ende syn h. Kercke/ met heure geswooren vyanden/ Geusen en Hereticken/ niet wt oorsaeck van eenige tirannye van onsen Coninck die ons soo saechtmoedelyck/ ende vaderlyck getracteert heeft/ ende soect te tracteren/ maer wt oorsaecke van haer heresie en rebellie/ daer zy ons met in soecken te precipiteren/ ende haer consoorten inde selue vuylichept te maeken.

Siet doch eens hoe dat hier in die Geusen ons tiranniseren/ ende willen ons tegen alle recht ende reden/ tegen onsen eygenen wille maecken geswooren vyanden Godts/ der h. Kercken/ ende van onsen Heere ende Prince: hoe dat zy ons willen

maeken

maecken meyneedich / ende eedtbrekers vanden eedt gedaen Godt / zyn h. Kercke ende onsen Coninck. Is dit libertept vā conscientie! Eest niet ter contrarien een quaet ende onredelyck bedwanck / daer noch zy noch wy ons en kunnen ontslaen van den eedt Godt / die Catholycke Kerke ende den Coninck gedaen / van gehoorsaemheyt en getrouwicheyt die wy heur oock sonder eedt schuldich zyn / en daerō niet tegenstaende alle quade contrarie eeden heur moeten gehoorsaem ende ghetrou zyn / ouermidts die contrarie eeden ons niet en binden / want eenen eedt niet en can obligeren oft verbinden / ten zy dat hy zy van een goede gheoorlofde saecke / welck hier niet en is.

Ten vijfden / blyckt die swaere tyrannie / die wy lyden oock in ons tytelyck gelt eñ goet / welck ons Godt den heere door onsen eñ onser ouderē suerē aerbeyt verleeēt heeft. Merckt eēs opde pecunielle penen oft bruecken / die sy in dit placcaet / ende in twee oft dry andere placcaeten in Julio 94. geset hebben ons arme Catholycken / die godtvruchtelyck naer onse cō-

scientie

scientie begeren te leuen / eñ niet en willẽ deelhafftich syn van eenige heresie oft cō-soorten van eenige rebellie tegen Godt/ syn h. Kercke eñ die Coninckłycke Ma-iesteyt/ Van dit placcaet hebbe ick nu ver-haelt wat penẽ van. 25. 50. 100. eñ 1000. guldens dat sy ordonneren. Maer op dat een iegelyck versche memorie hebbe van haer ordonnantien des iaers 94. om daer vuyt claerlyck taenschouwen haer vreede tyrannie/ eñ inquisitie/ soo sal ick die penẽ aldaer gestelt in cort hier vhalẽ.

Die Misse doer/ oft eenich ander exer-citie vande Catholycke religiẽ/ als catho lyckelyck preken/ h. Sacramenten admi-nistreren &c. verliest syn alimentatie oft pensioen vuyt die geestelycke goeden/ in dien hy eenich pensioen hadde/ eñ wort ten eewigen dage gebannen vuyt onsen lande/ alsoo dat niemant hem en mach in eenige steden ofte plaetsen toelaeten/ her-bergẽ/ huysen oft houẽ / op pene/ van dat die eenen sulcken ontfangt oft herbergt/ sal deerste reyse verliesẽ 100. guldẽs: die tweede 200. gul. die derde 300. ende selue vuyt gebannen worden vuyt den lande.

Den

Den genen in wiens huys/ velt/ lant/ schip oft schuyte die Misse/ oft ander exercitie vande Catholicke Religie ghedaen wort / verbeurt twee hondert Guldens. Die daer present zyn/ indien sy geestelyck zyn / verbeuren haer alimentatie / ende noch telcker reyse xxv. Guldens / tzy oft sy opt feyt bevonden worden / oft datter naemaels geweten wort: ende die weerlycke persoonen/ dier tegenwoordich zyn verbeuren telcke reyse xxv. Guldens. Eñ als zy opt feyt bevonden wordẽ/ haer opperste cleedt.

Item gebieden op pene vã C. Guldẽs/ ende daerenbouen arbitrarie straffinghe dat niemant hẽ by eenigen Priester laete herdoopen/ oft hertrouwen (gelyck zy dz willens en wetens qualyck noemen/ wãt die Catholycken niemant en herdoopen/ oft hertrouwen/ suppleren alleen de gewoonlycke ceremonien der h. Kerckẽ / eñ fauten / in dien daer eenighe syn gecommitteert) ende op pene van L. Guldens / voor dyer present zyn

Item die den Catholiken die wete oft insinuatie doet van eenich sermoon/ Ca-

tholycken dienst/ oft vergaderinge ergẽs te houden/ tzy man oft vrouwe/ verbeurt viermael soo veel/ als dier present zyn geweest.

Ende ten lesten verbieden alle Catholycke scholen/ catholycke boecken te drucken oft te leeren/ op penen daertoe in die Placcaten geordineert.

Syn dit poincten van liberteyt vã conscientie/ die men ons soo dicwils heeft belooft ende toegezeyt! Is dit niet eẽ groote tyrannie/ niet alleen aen onse arme zilẽ maer oock aen ons ghelt en goet! Is dit niet een swaere inquizitie/ daer zy nochtans soecken die ghemeente te veruaren met die Inquisitie van Spagnien/ ghelycmen die kinderen veruaert met eenen Bitebauwe! Veel suaerder is die Inquizitie vande Geuzen ende Heretycken/ gelyct corts meer sal blycken.

Maer noch isser een ander veruolginghe ende tyrannije aẽ ons gelt en goet/ welke noch grooter is/ en swaerder om verdragen. Daer zyn soo groote ende suare lasten van accysen/ imposten/ contributien/ ende hoedaenich datse genoemt worden/ om

om dese ongoddelycke ende onrechtueer-dige oorloge te voeren: tis ons een groot verdriet/dat wy hiertoe moeten contribu eren/ ende ons goet employeren: tis ons een groote smerte des herten/ dat wy tegen onse conscientie ad redimendam vexationem, tot dese oorloghe ende onrechtueerdicheyt/ met ons gelt en goet moetē helpen en concurreren/ als fauteurs van hereticken/ende rebellen van zyne Maiesteyt/ende der h. Kercken. Maer dat ick aldermeest beclage voor ons arme Catholycken is/dat alst al wel inghezien wort/ dat alle dat groot gelt welcke met forcen opgebracht moet worden om de oorloge te hauwen staende/ten lesten altemael ge haelt wort op den hals van ons arme catholicken/en altemael wt onsen rugge ge sneden. Want al eest dat die Geusen ende Hereticken oock in specie helpen die lastē opbrengen/ende die contributien betaelē nochtans ouermidts dat zy zyn die mette penningen spelen/die in officien ende authoriteyt zyn/die Staten en Stedē gouuerneren/die d'oorloge voeren/ die Tresoriers ende Rentmeesters zyn/ende alzo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

duysent middelen hebben om heur seluen heur gelt te rembourseren met roouen en stelen/duysent rabawerpen aen tgemeyn gelt te bedryuen/giften en gauen ontfangen/soo commet dat al tgene welck zy ter oorloghe contribueren / oueruloediger in haer borse wederom compt / alzoo dat zy niet alleen haer gelt wederom en crygen maer oock met groot gewin / ende rycker machtiger/ en oueruloediger van gelt en goet door dese oorloghe worden. Wat is dat anders / dan dat ten lesten alle dese swarelasten op ons arme Catholycken druppen/die hierdoor benauwt/verarmt ende wtghemergelt worden/ende allenskens al moeten geuen wat wy met onsen zueren arbeyt/ende in sweet ons aẽscyns connen winnẽ / ende dat al souder eenich profyt daeraf te genitẽ. Wat pyne meyn die dit voor ons te wesen /ziende tsaemen voor onsen oogen dat Geusen en heretyken/daerder veel af te vorẽ niet weerdich en waren ons diensboden te zyn/ schoenlappers/ oucleercoopers / en ander cleyn compagnons/die heur met herezien/ oproerige tongen en rebelle feyten geauanceert

ceert/ende groot gemaeckt hebben/ met ōs
gelt ryck en machtich worden/ ende zoo
lechelyck daermede spelen/ domineren en
triumpheren. Arme visschers/ sullen wy
noch lange voor een ander moeten vischē
en onse beste haringen ende cabilliauwen
die wy vangen/ onse Daelders en Croo-
nen/ die wy van onse visschen crygen die
Staeten en Geusen moeten gheuen om
daermede te spelen/ en ons te verdrucken.
Is dit niet een cruys ende martirie voor
alle Catholicken/ ende principaelick voor
die vrouw en kinderen hebben/ en die qua-
lyck nae haren staet connen onderhouden.
Hier wt comt dat den oudē Edeldom eñ
oude Catholycke geslachten teelemael te
niete gaen/ ende in stede van goede poli-
tie/ welck is Monarchia, oft Aristocratia
opstaet een warachtige Cacistocratia
welck is een tyrānisch regiment/ daer die
booste ende slechtste regeren/ ende die be-
ste verdruct worden. Helas/ waer toe zyn
wy gecomen/ wat souden onse lieue voor-
ouders seggen/ dat zy sulken regiment sa-
gen/ ende ons haer nacomelingen soo ver-
druct ende vertreden!

Een

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Ten festen ende ten lesten om ons mar tirie ende veruolginge te sluyten met die persecutien diemen ghemeynlyck bo= uen alle ander placht te achten / wy staen in handen ende ghenaede van grijpende woluen / bloetgierige hōden en felle bloet= stoꝛters des Catholicken bloets / die de arme catholycken met menichfuldighe wꝛeede toꝛmenten eñ pynen / gelyck eñ meer dan die oude keysers veruolgers der h. Kercke / ter doot bꝛengen. Want al is dat die guesen niet en schynē nu soo fel te syn in onse landē / ende luttel bloets vā haren ondersatē stoꝛtē / en niemāt en schy= nen om die Catholycke religie wille ter doot te bꝛengen / nochtans soo staen wy in handen eñ genaede van die gene / die gerne tcatholyck bloet suypen / ende haer handen int catholyck bloet wasschen. Can toch eenen mooꝛ syn vel veranderen / oft eenen wolff syn wꝛeede nature afleggē? Tis wel waer / dat alsoo lanck als sy d'o= uerhāt niet teelemael en hebbē / maer dat sy die catholykē vreesē om haer menichte / oft ander ooꝛsakē wille / dat sy dan haer wetē in schaeps cleederen te cleedē / schoō

te

te spreken ende te simuleren/haer wreet-
heyt bedeckende onder tdecsel van dat sy
syn goede Patriotten ende vyanden van
allen vuytlanders ende haeren aenhank.
Maer ten is dat niet dat sy soecken/ sy
soecken allenskens door hypocrisie ende
bedroch/ ende tē lesten met gewelt ge-
heel die ouerhandt ouer ons te crijgen/eñ
dan haer clauwen/ haer venynighe ton-
gen/ haer scherpe tāden te toonen. Expe-
rientie heuet ōs wel geleert in dese Neder-
landen/in Vranckryck/ Engelandt/ende
andere landen. Historien ende boecken
synder veel gheschreuen vande grouwe-
lycke tormentē ende martyrien/ die sy die
catholycken aengedaen hebben. Wildy
dan weten/ wat dat die geusen hier makē
souden met die Catholycken/ waert dat
sy die volle macht sonder vreese ende ach-
terdencken ouer ons hadden: siet wat sy
hier voortyts bynaer in alle landen ende
steden van Nederlant gedaē hebben/ doē
zy d'ouerhant hadden: wat en hebben zy
niet gedaen in vangen en spannen/ han-
gen/ branden en moorden/ als zyt hebben
derren oft connen doen? Spiegelt v oock
aen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

aen Engelant/daer zy vollemacht hebbē en sulck beuinden dat nergens op die gheheel wereldt en hebben die kerckers nu ex. cxxx. iaren herwaerts volder van Catholicke mās en vrouwen/edele / onedele ende van alle soorten geweest: nerghens meerder gesette pynen en tormenten tegē de Catholicken/nergens meerdere penen op d'exercitie vande Catholicke Religie/ ende op die niet en compareren in de exercitien van heur herezie ende Caluiniste rie/ nergens meer Catholickē by den Officier van Justicie publickelyck en schandelick ter doot gebracht.

Ende op dat ghy aen een exempel ziet dat zy niemant en sparen / zy hebben die Catholicke Coninginne van Schotlant selue tegen allen recht en Justitie/teghen alle trouwe ende beloofte verradelycke gevangen/ ende omtrent xx. iaeren stricgeuangen/ ende omtrent xx. iaeren stricteliken geuangen ghehouden / ende ten lesten int iaer M. D. LXXXVII. vreedelyck ende tyrannelyck onthalst.

Dit zyn warachtige moorders / Geusen/en Hereticken/die zyn een moortdadige secte/ ende worden tot ongehoorde/

ende

ende execrable moorderyen geinstrueert/ ende gheleert. Dwelck zy om haer schoon te maecken/valschelyck aentygen de Jesuiten/ ende Spaensche Inquisitie.

Caluinus selue (In 2. Ep. Pet. Cap. 2. & prælect. in Daniel. cap. 11. beclaecht/dat zyn discipulen vol zyn vã eedtbreckinge/ bedroch eñ rabauwerie. Theuet/een vermaert Landẽ eñ Historiescryuer van desen tyde/seyt (lib. 14. Cosmog. vniuer. C. 5.) dat hy hem mach beroemen/dat hy soo veel inde werelt gezien heeft/als iemant anders/dat hy xviii. iaeren lanc buyten Christenryck hadde ter zee ende te Lãde gereyst/dat hy geleeft hadde onder Barbarische natien/ diemen onder de sonne hiel voor de alder wreetste en felste: maer dat hy nochtans noit gezien oft ghehoort en hadde/oock onder die Canibales/die de menschen eten/ ende onder die Magageas/die de wreetste zijn van de Canibales/sulcken exempelen van soo grauwelike wreethept eñ bloetgierichept/als hy vont onder die Caluinisten. Tis een oproerich ende ongebadich volck/die gelijc die winden en baren der zee/oft ghelyck

 een

een diluuie met groote furie Republiken Steden/Landen/ iae geheel Conincryc-ken af loopen en ruyneren / ende gheheel Chr stenryck in roeren en langduerighe oorloge stellen. In stadt van ons te verlos-sen van die Inquizitie van Spagnien/ die zeer redelyck is/ende niet dan de mis-dadige nae recht en iustitie en straft/bren gen zy ons in huysloeckingen/inquizitiẽ en andere tirannye van die teghen recht en reden/sonder forme van iustitie/meni-gen onnooselen Catholyck/mans/ vrou-wen en kinderen wreedelyck gekerkert/ ende vermoort hebben. In stadt van ons te verlossen wt die tirannye der Spaig-narden/gelyc zyt volck wys maecken/soo houden zy ons onder sulcken tirannye en meerdere/als wt dit discours mach blyc-ken/ende sullen ons brengẽ onder die on-uerdrachelicke tirannye/ ende perpetuele slauernye vande Ingelschen oft Fran-choysen/ghelyck zy in corten tyt twee oft drymael begost hebben te doen.

Maer om die bloetgierige vernolginge te sluyten/ende die wt haer leste Placcaert te bewysẽ/ziet hoe zy tegẽ ons Catholikẽ

beginnẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

beginnē haer clauwen wt te stekē/eñ ons met lyfstraffingē te veruolgē. Sie beuelē dat alle Jesuiten/oock ingesetene van desen Lande heur wt dese Prouincien vertrecken/ en dat niemant van hunnē meer hier en comen/op pene van als vyant/eñ exemplaerlyck aenden lyue ghestraft te worden. Ziede wel hoe dese wilde beestē beginnen te bassen/en te briesschen! Wat hebben toch die Jesuiten hier misdaen! oft wat misdoen zy in Duytslāt / Spaignien/ Italien / en al waer zy woonen/ oft cōuerseren/ dan dat zy Catholyck zyn ende de Catholicke Religie naer haer besten mainteneren ende onderhonden met een goet stil leuen / ende goede leeringen. Voorwaer als die woluen beginnen die honden te veriagen/oft doot te byten/soo moghen die arme onnoosel schaepen wel zien waer zy haer sullen salueren : want ten is tegen die honden niet dat syt hebben/zy soecken die schapen te verslinden/ die honden byten zy alleenlick doot / om dat zy die schapen helpen en bewaren.

Ende in teecken dat zy voorder willen comen/ dan tot die Jesuiten / soo verbieden

zy

sy oock allen den genen die by de Jesuitẽ scholen gaen/ soo wtlanders als oock in- gesetenen van desen Lande/ onse kinderẽ neuen/ vrienden ende lantslieden hier in dese landen te comẽ op pene van lyf straf- finge. Item ghebieden op pene van ten eynde van dry maenden wtghebannen te worden/ dat alle die onder eedt des Ca- tho. geloofs gepromoueert zyn/ oft gepro- moueert sullen worden/ haer wt dẽ Lãde vertrecken/ ten zy dat zij haer met quade eeden/ als voor gezeyt is/ willẽ besmettẽ. Helas hoe verre zyn wy gecomẽ/ siet doch hier wt/ en wt den geheelen brief/ hoe wy getirannizeert worden vañ rebelle Sta- ten/ hoe wij veruolcht worden van Geu- sen en hereticken / en wat wij noch ver- wachtende zijn / in dien ons Godt den Heere door sijn grondeloose bermhertic- heyt niet en helpt wt dese tirannie.

Wij hopen dat onse verlossinghe naec- kende is/ ende dat Godt den almoghenden Heere sijn roede eens sal wech worpen/ in dien nochtans onse sonden dat belet- ten: soo bidde ick U. L. ende alle Catho licken/ die ghij dit Discours communice-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

ren sult/ dit altemael voor certeyn te hou
den/ ende neerstich op uwe hoede te zijn/
en toe te zien/ dat ghij v van geen Staetē
geusen oft Politicken en laet verleyden/
oft bedriegen / dat ghij niet en valt in die
handen van die felle beesten.

U. L. goeden ende bekenden
vriendt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 955